Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

19. prosinca 2024.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Približavanje zakonodavstava – Odgovornost za neispravne proizvode – Direktiva 85/374/EEZ – Članak 3. stavak 1. – Pojam ‚proizvođač' – Pojam ‚osoba koja se predstavlja kao proizvođač' – Pretpostavke – Dobavljač čije se ime djelomično podudara s onim proizvođača i žigom kojim je potonji obilježio proizvod"

U predmetu C-157/23,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud, Italija), odlukom od 6. ožujka 2023., koju je Sud zaprimio 13. ožujka 2023., u postupku

Ford Italia SpA

protiv

ZP,

Stracciari SpA,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: I. Jarukaitis, predsjednik četvrtog vijeća, u svojstvu predsjednika petog vijeća, D. Gratsias (izvjestitelj) i E. Regan, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajnik: C. Di Bella, administrator,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 8. veljače 2024.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Ford Italia SpA, M. Manfredonia, *avvocato*,

– za Stracciari SpA, L. Landuzzi, *avvocato*,

– za Europsku komisiju, G. Gattinara i F. Thiran, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: talijanski

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 18. travnja 2024.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 3. stavka 1. Direktive Vijeća 85/374/EEZ od 25. srpnja 1985. o približavanju zakona i drugih propisa država članica u vezi s odgovornošću za neispravne proizvode (SL 1985., L 210, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 22., str. 3.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Ford Italia SpA s jedne strane te osobe ZP i društva Stracciari SpA s druge strane, u vezi s utvrđenjem odgovornosti Forda Italia za neispravne proizvode nakon prometne nesreće koju je pretrpjela osoba ZP dok je upravljala vozilom marke Ford koje je kupila od Stracciarija.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Četvrta i peta uvodna izjava Direktive 85/374 glase:

„budući da zaštita potrošača zahtijeva odgovornost svih proizvođača koji su uključeni u proizvodni proces, ako je njihov gotov proizvod, sastavni dio ili sirovina koju su oni isporučili, bio neispravan; budući da, iz istog razloga, odgovornost mora obuhvatiti i uvoznike proizvoda u Zajednicu te osobe koje se predstavljaju kao proizvođači time što stavljaju svoje ime, žig ili drugi znak raspoznavanja, ili isporučuju proizvod čiji se proizvođač ne može identificirati;

budući da, u slučajevima kad je više osoba odgovorno za istu štetu, zaštita potrošača zahtijeva da oštećena osoba može tražiti punu naknadu za štetu od bilo koje od njih”.

4 Člankom 1. te direktive određuje se da je proizvođač odgovoran za štetu prouzročenu neispravnošću svojeg proizvoda.

5 Članak 3. navedene direktive glasi kako slijedi:

„1. ‚Proizvođač’ znači proizvođač gotovog proizvoda, proizvođač sirovina ili proizvođač sastavnih dijelova, ili bilo koja osoba koja se obilježavanjem proizvoda svojim imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja predstavlja kao proizvođač.

2. Ne dovodeći u pitanje odgovornost proizvođača, bilo koja osoba koja je uvezla u Zajednicu proizvod radi prodaje, iznajmljivanja, davanja u zakup ili bilo kojeg drugog oblika stavljanja proizvoda na tržište tijekom svojega poslovanja, smatra se proizvođačem u smislu značenja ove Direktive i smatra se odgovornom kao proizvođač.

3. Ako se ne može identificirati proizvođač proizvoda, prema svakom dobavljaču proizvoda odnosi se kao prema njegovu proizvođaču, osim ako ovaj u razumnom roku obavijesti oštećenu osobu o identitetu proizvođača ili o osobi koja mu je isporučila proizvod. Isto tako se primjenjuje

u slučaju uvezenoga proizvoda, ako taj proizvod nema oznaku identiteta uvoznika iz stavka 2., čak ako je i navedeno ime proizvođača.”

6 U skladu s člankom 5. iste direktive:

„Ako su, na temelju odredaba ove Direktive, dvije ili više osoba odgovorne za istu štetu, njihova je odgovornost zajednička i pojedinačna, ne dovodeći u pitanje odredbe nacionalnog zakona u vezi s pravima doprinosa ili regresa.”

Talijansko pravo

7 Direktiva 85/374 prenesena je u talijanski pravni poredak Decretom del Presidente della Repubblica n. 224 – Attuazione della direttiva CEE n. 85/374 relativa al ravvicinamento delle disposizioni legislative, regolamentari e amministrative degli Stati membri in materia di responsabilità per danno da prodotti difettosi, ai sensi dell’art. 15 della legge 16 aprile 1987, n. 183 (Uredba predsjednika br. 224 o provedbi Direktive 85/374/EEZ o približavanju zakona i drugih propisa država članica u vezi s odgovornošću za neispravne proizvode, u skladu s člankom 15. Zakona br. 183 od 16. travnja 1987.) od 24. svibnja 1988. (GURI br. 146 od 23. lipnja 1988., u daljnjem tekstu: Uredba br. 224/1988).

8 Člankom 3. te uredbe naslovljenim „Proizvođač” stavkom 1. određuje se da proizvođač znači proizvođač gotovog proizvoda ili njegovih dijelova odnosno proizvođač sirovina. Usto, na temelju stavka 3. tog članka, proizvođačem se smatra i onaj tko se predstavlja kao takav time što proizvod ili njegovu ambalažu obilježava svojim imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja.

9 Člankom 4. navedene uredbe, koji se odnosi na odgovornost dobavljača, stavkom 1. utvrđuje se da, ako proizvođač nije identificiran, tu odgovornost ima dobavljač koji je proizvod stavio na tržište u okviru poslovne djelatnosti, ako u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva nije obavijestio oštećenu osobu o identitetu i adresi proizvođača odnosno osobe koja mu je isporučila proizvod. Stavkom 5. tog članka propisuje se da se treću osobu koja se navodi kao proizvođač ili raniji dobavljač može pozvati da se uključi u postupak, a tuženi dobavljač može se osloboditi odgovornosti ako navedena osoba stupi u postupak i ne osporava svoje navođenje.

Glavni postupak i prethodno pitanje

10 ZP je 4. srpnja 2001. kupio automobil marke Ford (u daljnjem tekstu: predmetno vozilo) od Stracciarija, ovlaštenog trgovca automobilima te marke sa sjedištem u Italiji.

11 Predmetno vozilo proizveo je Ford WAG, društvo sa sjedištem u Njemačkoj, nakon čega je isporučeno Stracciariju posredstvom Forda Italia, koji u Italiji distribuira vozila koja proizvodi Ford WAG. Ford WAG i Ford Italia dio su iste grupe poduzetnika.

12 ZP je 27. prosinca 2001. sudjelovao u prometnoj nesreći u kojoj je zakazao zračni jastuk predmetnog vozila.

13 ZP je protiv Stracciarija i Forda Italia 8. siječnja 2004. Tribunaleu di Bologna (Sud u Bologni, Italija) podnio tužbu za naknadu štete koju smatra da je pretrpio zbog neispravnosti tog vozila.

14 Ford Italia je pred tim sudom tvrdio da nije proizveo predmetno vozilo. Tvrdi da je on bio samo dobavljač, a da je proizvođač Ford WAG. Ford Italia također je tvrdio da je na prodajnom računu predmetnog vozila točno naveo da je njegov proizvođač Ford WAG, tako da se u ovom slučaju sam Ford Italia ne može smatrati tim proizvođačem na temelju članka 3. stavka 3. Direktive 85/374 niti preuzeti odgovornost proizvođača na temelju te direktive.

15 Odlukom od 5. studenoga 2012. Tribunale di Bologna (Sud u Bologni) utvrdio je izvanugovornu odgovornost Forda Italia zbog pogreške u proizvodnji zračnog jastuka kojim je predmetno vozilo bilo opremljeno.

16 Ford Italia pobijao je tu odluku pred Corteom d'appello di Bologna (Žalbeni sud u Bologni, Italija).

17 U prilog svojoj žalbi Ford Italia tvrdio je da je prvostupanjski sud pogrešno smatrao da je na njemu da putem prisilne intervencije umiješa proizvođača kako bi se sam mogao osloboditi odgovornosti. Usto smatra da je prvostupanjski sud donio odluku *ultra petita*, s obzirom na to da ga je osudio kao dobavljača predmetnog vozila iako je ZP tražio da ga osudi kao njegova proizvođača.

18 Presudom od 21. prosinca 2018. Corte d'Appello di Bologna (Žalbeni sud u Bologni) odbio je žalbu društva Ford Italia uz obrazloženje da mu je, kao dobavljaču, pravilno pripisana ista odgovornost poput one koju ima proizvođač, s obzirom na to da je njegov položaj „istovjetan onomu proizvođača koji nije umiješan". Budući da nije uspio umiješati Ford WAG, Ford Italia nije mogao tvrditi da je oslobođen odgovornosti na temelju članka 3. stavka 3. prve rečenice Direktive 85/374.

19 Ford Italia podnio je protiv te presude žalbu u kasacijskom postupku Corteu suprema di Cassazione (Vrhovni kasacijski sud, Italija), sudu koji je uputio zahtjev.

20 U prilog toj žalbi Ford Italia osporava zaključak suda koji je uputio zahtjev u sličnom predmetu u kojem je odgovornost Forda WAG, kao proizvođača, proširena na Ford Italia. Naime, sud koji je uputio zahtjev u biti je odlučio da, na temelju članka 3. stavka 3. Uredbe br. 224/1988, kojom je članak 3. stavak 1. Direktive 85/374 prenesen u talijanski pravni poredak radi odgovornosti za neispravne proizvode, dobavljača takvog proizvoda treba izjednačiti s proizvođačem ako se njegov žig ili tvrtka i žig ili tvrtka proizvođača podudaraju, u cijelosti ili u velikom dijelu, i ako se proizvod stavlja na tržište pod tim žigom.

21 Međutim, sud koji je uputio zahtjev pita se o točnom dosegu izraza „obilježavanje svojim imenom" iz članka 3. stavka 3. Uredbe br. 224/1988 i članka 3. stavka 1. Direktive 85/374.

22 On se u biti pita je li proširenje odgovornosti proizvođača na dobavljača stoga ograničeno na slučaj u kojem se „obilježavanje" sastoji od toga da dobavljač fizički ispisuje svoje ime, žig ili drugi znak raspoznavanja na proizvod, s namjerom da se stvori zabuna između njegova identiteta i onog proizvođača, ili je to proširenje također primjenjivo i kada postoji samo podudaranje identifikacijskih podataka, kao što je to ovdje slučaj.

23 U tim je okolnostima Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud, Italija) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Je li u skladu s člankom 3. stavkom 1. [Direktive 85/374] tumačenje kojim se odgovornost proizvođača proširuje na dobavljača iako dobavljač nije fizički obilježio proizvod svojim imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja, i to samo zato što dobavljač ima ime, žig ili drugi znak

raspoznavanja koji se u potpunosti ili djelomično podudara s imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja proizvođača te, ako to tumačenje nije u skladu s navedenim člankom, koji su razlozi te neusklađenosti?”

Zahtjev za ponovno otvaranje usmenog dijela postupka

24 Aktom podnesenim tajništvu Suda 29. travnja 2024., nakon iznošenja mišljenja nezavisnog odvjetnika, Ford Italia zatražio je ponovno otvaranje usmenog dijela postupka, u skladu s člankom 83. Poslovnika Suda.

25 U prilog svojem zahtjevu Ford Italia u biti navodi postojanje „nove činjenice u postupovnoj raspravi, ali ne i nove u spisu predmeta”, koja se odnosi na trenutak u kojem je potrošač saznao za identitet stvarnog proizvođača predmetnog vozila. Nezavisni odvjetnik zanemario je tu okolnost u svojem mišljenju koje se stoga temelji na pogrešnom prikazu činjenica.

26 Valja podsjetiti na to, s jedne strane, da Statut Suda Europske unije i Poslovnik ne predviđaju mogućnost da zainteresirane osobe iz članka 23. Statuta podnose očitovanja na mišljenje nezavisnog odvjetnika. S druge strane, na temelju članka 252. drugog stavka UFEU-a, nezavisni odvjetnik, djelujući posve nepristrano i neovisno, javno iznosi obrazložena mišljenja o predmetima u kojima se u skladu sa Statutom Suda Europske unije zahtijeva njegovo sudjelovanje. Sud nije vezan ni mišljenjem nezavisnog odvjetnika ni obrazloženjem koje je dovelo do tog mišljenja. Stoga neslaganje jedne od zainteresiranih stranaka s mišljenjem nezavisnog odvjetnika, bez obzira na pitanja koja je ondje razmatrao, ne može samo za sebe biti opravdan razlog za ponovno otvaranje usmenog postupka (presuda od 6. listopada 2021., W.Ż.(Vijeće za izvanrednu kontrolu i javne poslove pri Vrhovnom sudu – imenovanje), C-487/19, EU:C:2021:798, t. 62. i 63. i navedena sudska praksa).

27 Osim toga, u skladu s člankom 83. Poslovnika, Sud može u svakom trenutku, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odrediti ponovno otvaranje usmenog dijela postupka, osobito ako smatra da stvar nije dovoljno razjašnjena ili ako stranka iznese, nakon zatvaranja ovog dijela postupka, novu činjenicu koja je takve prirode da ima odlučujući utjecaj na odluku Suda, ili pak ako je u predmetu potrebno odlučiti na temelju argumenta o kojem se nije raspravljalo među zainteresiranim osobama.

28 Međutim, u ovom slučaju Sud smatra da raspolaže svim elementima potrebnima za donošenje odluke. Usto, iz zahtjeva Forda Italia za ponovno otvaranje usmenog dijela postupka ne proizlazi da o ovom predmetu treba odlučiti na temelju argumenta o kojem se nije raspravljalo među zainteresiranim osobama niti on sadržava novu činjenicu koja bi mogla imati odlučujući utjecaj na odluku koju Sud treba donijeti u ovom predmetu. U takvim okolnostima, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, Sud smatra da ne treba odrediti ponovno otvaranje usmenog dijela postupka.

O prethodnom pitanju

29 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 3. stavak 1. Direktive 85/374 tumačiti na način da dobavljača neispravnog proizvoda treba smatrati „osobom koja se predstavlja kao proizvođač” tog proizvoda ako taj dobavljač navedeni proizvod nije fizički

obilježio svojim imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja, ali se žig kojim ga je proizvođač obilježio podudara, s jedne strane, s imenom navedenog dobavljača ili njegovim razlikovnim elementom i, s druge strane, s imenom proizvođača.

30 Uvodno valja naglasiti da se Direktivom 85/374 nastoji, u pogledu pitanja koja uređuje, postići potpuno usklađivanje zakona i drugih propisa država članica i da je, prema tome, margina prosudbe kojom one raspolažu za uređivanje odgovornosti za neispravne proizvode u potpunosti određena tom direktivom i mora se izvesti iz njezina teksta, cilja i strukture (vidjeti u tom smislu presudu od 10. siječnja 2006., Skov i Bilka, C-402/03, EU:C:2006:6, t. 22. i 23.).

31 U tom pogledu valja utvrditi da su osobe protiv kojih potrošač ima pravo podnijeti tužbu na temelju sustava odgovornosti predviđenog Direktivom 85/374 definirane u njezinim člancima 1. i 3. Budući da se tom direktivom nastoji postići, kao što proizlazi iz prethodne točke, potpuno usklađivanje u pitanjima koja uređuje, popis osoba u njezinim člancima 1. i 3. treba smatrati iscrpnim (vidjeti u tom smislu presudu od 10. siječnja 2006., Skov i Bilka, C-402/03, EU:C:2006:6, t. 32. i 33.).

32 Kad je riječ o tekstu tih odredbi, člankom 1. Direktive 85/374 se proizvođaču pripisuje odgovornost za neispravne proizvode, dok se člankom 3. stavkom 1. te direktive pojam „proizvođač” definira tako da označava, među ostalim, proizvođača gotovog proizvoda, proizvođača sirovine ili proizvođača sastavnih dijelova.

33 Iako je, na temelju članka 1. Direktive 85/374, zakonodavac Unije odlučio proizvođaču načelno pripisati odgovornost za štetu koju su prouzročili njegovi neispravni proizvodi, člankom 3. te direktive se među osobama koje su profesionalno uključene u postupak proizvodnje i stavljanja na tržište proizvoda o kojem je riječ određuju one koje također moraju preuzeti odgovornost uvedenu navedenom direktivom (vidjeti u tom smislu presudu od 10. siječnja 2006., Skov i Bilka, C-402/03, EU:C:2006:6, t. 29. i 30.).

34 U tom pogledu valja utvrditi da se člankom 3. stavkom 1. Direktive 85/374 u biti predviđa alternativa, čiji se samo prvi dio odnosi na osobu koja je barem djelomično uključena u postupak proizvodnje proizvoda o kojem je riječ. Suprotno tomu, druga mogućnost označava osobu koja se predstavlja kao proizvođač obilježavajući taj proizvod svojim imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja (vidjeti u tom smislu presudu od 7. srpnja 2022., Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, C-264/21, EU:C:2022:536, t. 26.).

35 Stoga iz jasnog i nedvosmislenog teksta tog članka 3. stavka 1. proizlazi da, kako bi se osobu koja se predstavlja kao proizvođač kvalificiralo kao „proizvođača” u smislu navedene odredbe, nije nužno da ona sudjeluje u postupku proizvodnje proizvoda (vidjeti u tom smislu presudu od 7. srpnja 2022., Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, C-264/21, EU:C:2022:536, t. 27.).

36 Stoga se osoba poput, u ovom slučaju, tužitelja u glavnom postupku, koja ne proizvodi vozila, nego ih samo kupuje od proizvođača tih vozila kako bi ih distribuirala u drugoj državi članici, može smatrati „proizvođačem” u smislu članka 1. Direktive 85/374 ako se, u skladu s člankom 3. stavkom 1. te direktive, kao takva predstavila time što je predmetno vozilo obilježila svojim imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja.

37 Naime, obilježavanjem predmetnog proizvoda svojim imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja, osoba koja se predstavlja kao proizvođač ostavlja dojam da je uključena u postupak proizvodnje ili da preuzima odgovornost za njega. Prema tome, upotreba tih obilježja

znači da ta osoba koristi svoj ugled kako bi taj proizvod učinila privlačnijim u očima potrošača, zbog čega, u zamjenu za to, na temelju te upotrebe može nastati njezina odgovornost (presuda od 7. srpnja 2022., Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, C-264/21, EU:C:2022:536, t. 34.).

38 Međutim, u glavnom se postupku postavlja pitanje odgovornosti službenog distributera u Italiji za neispravni proizvod, to jest, u ovom slučaju, Forda Italia, koji taj proizvod nije sam fizički obilježio svojim imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja, s obzirom na to da je žigom koji se na njemu nalazi, odnosno Ford, obilježen tijekom postupka proizvodnje tog proizvoda i da odgovara imenu proizvođača potonjeg. Stoga valja provjeriti je li činjenica da taj žig također odgovara razlikovnom elementu imena tog distributera dovoljna da bi se potonji mogao smatrati „osobom koja se predstavlja kao proizvođač” u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 85/374.

39 U tom je pogledu točno da se u tekstu te odredbe upućuje na osobu „koja se predstavlja kao proizvođač” „obilježavanjem” proizvoda svojim imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja, iz čega se može zaključiti da je uvjet za tu kvalifikaciju aktivno postupanje te osobe koje se sastoji od toga da ona sama takvom oznakom obilježi proizvod o kojem je riječ.

40 Ipak, s jedne strane, valja istaknuti da se to upućivanje u biti odnosi, kao što je to navedeno u točki 37. ove presude, na ponašanje osobe koja se koristi obilježavanjem proizvoda svojim imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja kako bi stvorila dojam da je uključena u postupak proizvodnje ili da preuzima odgovornost za taj proizvod.

41 U tom smislu, kada ta osoba isporučuje predmetni proizvod, nije važno je li ona sama fizički takvom oznakom obilježila navedeni proizvod ili to što njezino ime sadržava oznaku kojom ga je proizvođač obilježio i koja odgovara proizvođačevu imenu. Naime, u tim dvama slučajevima dobavljač iskorištava podudarnost između predmetne oznake i vlastite tvrtke kako bi se potrošaču predstavio kao osoba odgovorna za kvalitetu proizvoda i kod tog potrošača pobudio povjerenje usporedivo s onim pripisivim proizvodu koji izravno prodaje njegov proizvođač. Stoga ga se u oba slučaja treba smatrati osobom koja se „predstavlja kao proizvođač” u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 85/374.

42 S druge strane, valja podsjetiti na to da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, prilikom tumačenja odredbe prava Unije valja uzeti u obzir ne samo njezin tekst nego i kontekst i ciljeve propisa kojeg je ona dio (presuda od 24. studenoga 2022., Cafpi i Aviva assurances, C-691/21, EU:C:2022:926, t. 37. i navedena sudska praksa).

43 U tom pogledu iz članka 5. Direktive 85/374, u vezi s njezinom četvrtom i petom uvodnom izjavom, proizlazi da je zakonodavac Unije htio usvojiti široko tumačenje pojma „proizvođač” kako bi zaštitio potrošača (vidjeti u tom smislu presudu od 7. srpnja 2022., Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, C-264/21, EU:C:2022:536, t. 31.).

44 Naime, iz četvrte uvodne izjave Direktive 85/374 proizlazi da je zakonodavac Unije vodio računa o činjenici da zaštita potrošača zahtijeva da se „svakoj osobi” koja se predstavlja kao proizvođač tako što proizvod obilježava svojim imenom, žigom ili bilo kojim drugim znakom raspoznavanja može pripisati odgovornost na isti način kao i „stvarnom” proizvođaču. Usto, iz članka 5. te direktive, u vezi s njezinom petom uvodnom izjavom, proizlazi da odgovornost osobe koja se predstavlja kao proizvođač nije drukčija od one „stvarnog” proizvođača te da potrošač može slobodno i bez razlike izabrati od koje od tih osoba će zahtijevati potpunu naknadu štete, s obzirom na to da je njihova odgovornost solidarna (vidjeti u tom smislu presudu od 7. srpnja 2022., Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, C-264/21, EU:C:2022:536, t. 32.).

45 Stoga je očito da je cilj članka 3. stavka 1. Direktive 85/374 olakšati teret utvrđivanja stvarnog proizvođača predmetnog neispravnog proizvoda. U tom pogledu iz obrazloženja koje se odnosi na članak 2. Prijedloga direktive Komisije od 9. rujna 1976., koji je doveo do Direktive 85/374 – članak koji je postao, bez bitnih izmjena, članak 3. te direktive – proizlazi da je zakonodavac Unije smatrao da zaštita potrošača ne bi bila dovoljna ako bi distributer mogao „uputiti" potrošača na proizvođača, koji potrošaču možda neće biti poznat (vidjeti u tom smislu presudu od 7. srpnja 2022., Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, C-264/21, EU:C:2022:536, t. 33.).

46 Slijedom toga, članak 3. stavak 1. Direktive 85/374 treba tumačiti, s obzirom na kontekst u kojem se ta odredba nalazi i cilj propisa kojeg je ona dio, na način da se pojam „osoba koja se predstavlja kao proizvođač" u smislu navedene odredbe ne može odnositi isključivo na osobu koja je proizvod fizički obilježila svojim imenom, žigom ili bilo kojim drugim znakom raspoznavanja. Drukčije shvaćanje dovelo bi do ograničavanja dosega pojma „proizvođač" i time do ugrožavanja zaštite potrošača. Konkretnije, valja smatrati da se dobavljač proizvoda „predstavlja kao proizvođač" kada se ime tog dobavljača ili njegov razlikovni element podudara, s jedne strane, s imenom proizvođača i, s druge strane, s imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja kojim je potonji obilježio proizvod.

47 Međutim, u skladu s člankom 5. Direktive 85/374, s obzirom na to da je odgovornost osobe koja se predstavlja kao proizvođač i one proizvođača neispravnog proizvoda solidarna, potrošačevo pozivanje na odgovornost te osobe ne dovodi u pitanje odredbe nacionalnog prava o pravu na pravni lijek, a osobito odredbe koje navedenoj osobi omogućavaju da utvrdi odgovornost proizvođača neispravnog proizvoda.

48 S obzirom na prethodno navedeno, na postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 3. stavak 1. Direktive 85/374 treba tumačiti na način da dobavljača neispravnog proizvoda treba smatrati „osobom koja se predstavlja kao proizvođač" tog proizvoda, u smislu te odredbe, ako taj dobavljač navedeni proizvod nije fizički obilježio svojim imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja, ali se žig kojim ga je proizvođač obilježio podudara, s jedne strane, s imenom navedenog dobavljača ili njegovim razlikovnim elementom i, s druge strane, s imenom proizvođača.

Troškovi

49 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (peto vijeće) odlučuje:

Članak 3. stavak 1. Direktive Vijeća 85/374/EEZ od 25. srpnja 1985. o približavanju zakona i drugih propisa država članica u vezi s odgovornošću za neispravne proizvode

treba tumačiti na način da:

dobavljača neispravnog proizvoda treba smatrati „osobom koja se predstavlja kao proizvođač" tog proizvoda, u smislu te odredbe, ako taj dobavljač navedeni proizvod nije fizički obilježio svojim imenom, žigom ili drugim znakom raspoznavanja, ali se žig kojim ga

je proizvođač obilježio podudara, s jedne strane, s imenom navedenog dobavljača ili njegovim razlikovnim elementom i, s druge strane, s imenom proizvođača.

Potpisi